

*Viața nemaipomenită
a marelui
Gargantua
tatăl lui Pantagruel*

*ticluită odinioară
de François Rabelais*

*și povestită pentru copii
de Ileana și de Romulus Vulpescu*

FRANÇOYS RABELAIS (ALC-
OFRYBAS) • DOCTEUR EN MÉ-
DECINE & PR-
OFESSEUR
EN AST-
ROLOG-
IE • ABST-
RACTEUR
DE QVIN-
TE ESSE-
NCE • 1494-1553 •

Rabelais

CITITORILOR

Prieteni cititori, citindu-mi cartea,
Lăsați orice gând rău ce v-ar da ghes
Și supărarea nu vă fie partea
Căci stricăciuni într-însa n-am cules.
Desăvârșită nu-i, bine-nțeleș,
Și-o să-nvățați, cel mult, a râde-n lege.
Alt țel nu-și poate inima-mi alege
Văzând ce griji prind să vă necăjească:
Eu numai despre răs scriu, se-nțeleș,
Căci răs-u-i partea omului firească.

Trăiți voiioși!

Rabelesus

CUVÂNT ÎNAINTE AL SCRITORULUI

Prea iubiții mei, luați aminte la ce-am să vă spun, căci vouă vă sunt închinat scrierile mele: în dialogul intitulat *Banchetul*, al filosofului grec Platon, Alcibiade, vestitul general atenian, laudând pe dascălul său Socrate, fără-ndoială, cel mai mare dintre filosofi, îl asemena, printre altele, silenilor.

Pe vremuri li se zicea silenii unor cutiuțe aproape la fel cu-acelea pe care le putem vedea și astăzi prin spițerii, și care-aveau desenate pe capace tot felul de comédii și prăpăstii cum ar fi: zgripturoaice, fauni, găște cu zăbale, iepurii cu coarne, rațe cu șa, țapi cu aripi, cerbi între hulube și alte-asemena mângăleli, ticluite anume ca să-i facă pe oameni să râdă. La fel se pare că ar fi fost și Silene, un zeu pe care vechii greci îl socoteau caraghiosul Olimpului. Dar înăuntrul cutiuțelor se păstrau lucrurile cele mai de soi ca: balsam, chihlimbar, scortişoară, alifii de mosc și de zibetă, leacuri preparate din pietre prețioase pisate. Așa zice Alcibiade că ar fi stat lucrurile și cu Socrate, pentru că, dacă l-ai fi prețuit după înfățișare, n-ai fi dat pe el nici o ceapă degerată, atâta era de pocit la trup și de vrednic de luat în răs la port: cu nasul îmbârligat, căutătura de taur, chip de smintit, țopârlan, șleampăt, lipsit de pricopseală, nepriceput și neajutorat în treburile republicei și, pe deasupra, chicotind cât e ziua de mare și bând la cot cu te miri cine, luându-le toate-n zeflema și ascunzându-și cu grijă marea și minunata lui știință; dar dacă deschideai cutia aflai într-însa o cerească și de neprețuit tămadă: înțelepciune mai presus de cea omenească, virtute nemaîntâlnită, îndrăzneală neînduplecată, cumpătare nemaipomenită, mulțumire și împăcare, siguranță desăvârșită...

După părerea voastră, ce scop anume credeți că aș urmări cu cele pe care vi le-am spus până acum? Iată, am să vă lămuresc tot eu: anume ca voi, destoinicii mei învățaței și poate și alte câteva minți curioase, citind năstrușnicele titluri ale unor cărți născocite de mine, ca *Gargantua*, *Pantagruel*, *Uscă-dușcă*, *Despre bob cu slănină* și altele, să nu vă pripiți a spune că-n ele n-ar fi înfățișate decât pozne, năzdrăvănii și cai verzi pe pereți, potrivit faptului că firma, adică titlul, fără vreun temei anume, face ca, de obicei, să fie luată-n răs și bătaie de joc și cartea cu pricina. Munca omului însă, nu se cade să fie privită cu atâta ușurătate, căci și voi știți că nu haina face pe om.

De aceea, se cuvine să deschideți cartea și cu grijă să cântăriți tot ce e cuprins într-însa și atunci aveți să vă dați seama că doctoria dinuntru e mai ceva decât s-ar fi crezut după cutie, că adică materia dezbătută în ea nu-i atât de șugubeață cum lasă a se-nțelege titlul.